

OCENJEVANJE PRI PREDMETU BIOLOGIJA V ŠOLSLEM LETU 2023/24

Program: GIMNAZIJA

Pri pouku biologije učiteljica ocenjuje delo dijakov v skladu s sodobnimi pedagoškimi pristopi in s Pravilnikom o ocenjevanju znanja v srednjih šolah.

V primeru neugodne epidemiološke slike in ocenjevanja na daljavo, bo način ocenjevanja izveden v skladu z navodili ministrstva in vodstva šole.

NAČINI OCENJEVANJA:

Dijaki pridobijo različne vrste in število ocen:	1. letnik	2. letnik	3. letnik	4. IS	
Pisna ocena (kontrolna naloga)	2	2	3	4	OBVEZNE OCENE
Avtentična naloga	1	1	/	/	
Laboratorijsko poročilo po izbiri	/	/	1	najmanj 4	
Ustna ocena (napovedana):	najmanj 1 (največ 2)			1	
Alternativna ocena (neobvezna): <ul style="list-style-type: none"> - nenapovedano ustno/pisno preverjanje znanja, - predstavitev izbrane učne vsebine, - poročila o laboratorijskem in terenskem delu v 1. in 2. letniku, - izdelava mikroskopske skice; - dosežek na tekmovanju iz znanja biologije, iz poznavanja sladkorne bolezni, ekokviz, ipd.) 	(po izbiri oz. lastnem interesu posameznega dijaka, vendar ne več kot 2 oceni v šolskem letu; ocena ne nadomesti obveznih pisnih in ustnih ocen)			največ 1	NEOBVEZNE OCENE

PISNO OCENJEVANJE

Pisno ocenjevanje (kontrolna naloga) je napovedano na začetku konferenčnega obdobja in je vpisano v mrežni plan oddelka.

Dijak ima možnost pri vsakem pisnem ocenjevanju dvakrat izkazati svoje znanje, saj se za vsako pisno ocenjevanje v posameznem oddelku določi dva časovna termina (datuma).

Ocena avtentične naloge-naravoslovni esej v 2. letniku je za dijake ena izmed treh predvidenih obveznih ocen.

Pisno ocenjevanje obsega preverjene in utrjene obravnavane enote učnih vsebin, s katerimi so dijaki predhodno seznanjeni.

Pri pisnem ocenjevanju učitelj ocenjuje tudi doseganje ciljev in veščin, ki jih dijaki usvojijo pri laboratorijskem delu.

Kriterij ocenjevanja je pri vsaki pisni nalogi opredeljen z ocenjevalno lestvico in s številom točk pri posamezni nalogi. Dijak je pri pisnem ocenjevanju seznanjen tudi z dovoljenimi pripomočki (npr. permanentno pisalo, kalkulator, ravnilo z merilom, tabela z genskim kodom-priloga, ki jo dijak dobi skupaj s testom).

Lestvica se preštevilči, če kakšna naloga ni veljavna (napaka učitelja pri sestavljanju naloge oz. če nihče od dijakov ne doseže nobene točke).

Pisnemu ocenjevanju sledi analiza pisnega izdelka pri pouku v oddelku, in sicer takoj po seznanitvi z ocenami.

Datum ponovnega pisnega ocenjevanja določijo dijaki in učiteljica v dogovoru.

USTNO OCENJEVANJE

Vsak dijak je ustno ocenjen najmanj enkrat letno (v 4. letniku samo 1-krat).

Ustno ocenjevanje je napovedano, ustno preverjanje znanja pa nenapovedano.

Dijak lahko na lastno željo pridobi ustno oceno že pri preverjanju znanja.

Dijak se lahko javi, in sicer takoj na začetku ure brez lastne predhodne napovedi, ali pa po predhodni napovedi. Če se dijak v šolskem letu javi 2-krat, morata pridobljeni oceni zajemati in odražati poznavanje različnih učnih vsebin oz. doseganje različnih učnih ciljev oz. morata pridobljeni oceni odražati napredek v znanju.

Dijaku, ki je na dan napovedanega ocenjevanja odsoten in izostanka ne utemelji oz. se sam v naslednjih urah ne javi, se napovedano ustno ocenjevanje ukine.

Pri ustnem ocenjevanju učitelj ocenjuje tudi znanja in veščine, ki jih dijak pridobi med laboratorijskimi vajami in drugim organiziranim delom.

Dijaku, ki ima napovedano ocenjevanje (status športnika ipd.), učitelj napove datum ocenjevanja oz. se z dijakom dogovori vsaj en teden pred ocenjevanjem.

OCENJEVANJE PREDSTAVITVE IZBRANE VSEBINE, SEMINARSKE NALOGE IN LABORATORIJSKEGA DELA

Dijak lahko predstavi določeno učno vsebino, izdela laboratorijsko poročilo idr. po dogovoru z učiteljico. Ta pridobljena ocena ne nadomesti ustne ali pisne ocene.

Dijaki so s kriteriji ocenjevanja posameznega izdelka predhodno seznanjeni.

PRIDOBIVANJE OCEN V PRIMERU IZOSTANKA IN POPRAVLJANJE NEGATIVNIH OCEN OB KONCU OCENJEVALNEGA OBDOBJA

Dijak, ki je pri pisnem ocenjevanju izostal ali pa ni bil uspešen, pridobi pisno oceno v terminu, ki ga določi učitelj v dogovoru z manjkajočimi in negativno ocenjenimi dijaki.

V primeru daljše odsotnosti, bolezni ali iz drugih razlogov lahko dijak zaprosi ravnatelja za izreden datum pisnega ocenjevanja.

Ocene vseh pisnih ocenjevanj se vpišejo v redovalnico.

Negativno ocenjeni dijaki ob koncu prvega ocenjevalnega obdobja pridobivajo pisne ocene praviloma v 14 dneh po redovalni konferenci oz. po dogovoru z učiteljico, če za to obstajajo utemeljeni razlogi.

Dogovorjeni datum in vsebina pisnega ocenjevanja je zapisana v Obvestilu o uspehu, ki ga posreduje razrednik/-čarka.

ZAKLJUČEVANJE OCEN

Zaključna ocena je rezultat celokupnega dela, angažiranosti in učnega napredka dijaka v šolskem letu.

Dijak je **v prvem ocenjevalnem obdobju** pozitivno ocenjen, če je dosegel minimalne standarde znanja v tem ocenjevalnem obdobju.

Pri izbiri skupini v 4. letniku velja, da mora dijak v 1. ocenjevalnem obdobju pri obeh pisnih ocenjevanjih izkazati zadostno znanje.

Zaključna ocena se oblikuje na podlagi vseh ocen, ki so v redovalnici.

Pisno in ustno pridobljene ocene ter alternativne ocene, so pri oblikovanju zaključne ocene enakovredne ob pogoju, da zajemajo vse oz. raznovrstne učne cilje.

Zaključne ocene praviloma izračunavamo po principu aritmetične sredine. Izjemoma lahko učiteljica zaključi višjo oceno, kot določa povprečje ocen, če obstajajo utemeljeni razlogi za to.

Dijak, ki želi biti pozitivno ocenjen **ob koncu šolskega leta**, mora dosegati/izkazati minimalne standarde znanja v obliki pisnega ocenjevanja, zato mora pri vseh pisnih ocenjevanjih (ocenjevalnih obdobjih) izkazati zadostno znanje.

Izjemoma (po presoji učiteljice) lahko dijak, ki je pri enem od obveznih pisnih ocenjevanj v obeh poskusih neuspešen, izkaže znanje ustno.

Zapisano ne velja za dijake, ki se jim tekom šolskega leta spremeni zdravstveni ali kakšen drug status. V tem primeru o pridobivanju ocen odloča razredni učiteljski zbor; prav tako zapis ne velja za dijake izbirne skupine v 4. letniku.

Dijak, ki je ob koncu šolskega leta ocenjen pozitivno in želi višjo zaključno oceno, lahko izkaže svoje znanje/napredek:

- 1. in 2. letnik: s pisno nalogo, sestavljeno po principu maturitetnih nalog, ki zajema učne cilje celotnega letnika,
- 3. in 4. letnik: z opravljanem predmetnega izpita po koncu pouka (v času popravnih izpitov).

IZPITI (popravni, predmetni)

Vsi izpiti so v programu Gimnazija pisni.

Izpitna vprašanja zajemajo učne vsebine letnika, ki ga dijak zaključuje oz. vsebine ocenjevalnega obdobja, v katerem je dijak neocenjen.

Ocenjevalni kriterij je enak kot pri ustnem ocenjevanju.

KRITERIJI / MERILA OCENJEVANJA

KRITERIJI PISNEGA OCENJEVANJA:

- odlično: 90-100 %,
- prav dobro: 76-89 %,
- dobro: 63-75 %,
- zadostno: 50-62 %,
- nezadostno: 49% in manj.

Pisnemu ocenjevanju sledi analiza pisnega izdelka ali poprava po načelih formativnega spremljanja.

KRITERIJI USTNEGA OCENJEVANJA:

Odlično (5): znanje dijaka je temeljito, uporaba znanja na novem primeru je zanesljiva; dijak zna razmišljati in povezovati različne biološke koncepte; dijak suvereno opiše postopek ali biološki proces ter samostojno načrtuje znanstven poskus; pozna termine in jih pri odgovarjanju na vprašanja uporablja.

Prav dobro (4): znanje dijaka je temeljito, uporaba znanja je zanesljiva v večini primerov, dijak dovolj suvereno razmišlja in povezuje in pozna temeljne biološke koncepte; ob minimalni pomoči ali usmeritvi zna načrtovati znanstven poskus; večinoma pozna termine in jih pri odgovarjanju na vprašanja uporablja.

Dobro (3): dijak izkaže osnovno znanje in ga zna tudi uporabljati, razmišljanje in povezovanje je vezano zgolj na osnovno znanje ali ob pomoči, posamezni temeljni biološki koncepti niso popolnoma usvojeni; dijak z manjšimi napakami opiše postopek ali zastavi znanstveni poskus, nekaterih terminov samostojno ne uporablja, jih pa prepozna.

Zadostno (2): dijak izkaže osnovno znanje, pozna definicije pojmov, zna ob pomoči učitelja opisati opažanja pri poskusih, opisati postopke (tudi z večjimi napakami), ki jih ob pomoči in usmeritvi učitelja popravi, terminov samostojno ne uporablja, jih pa večinoma prepozna.

Nezadostno (1): znanje je pomanjkljivo, dijak ne pozna definicij pojmov, terminov; tudi na podanem primeru in ob vzpodbudi učitelja ne prepozna temeljnih bioloških konceptov.

ali

Dijak ne želi odgovarjati.

KRITERIJI OCENJEVANJE LABORATORIJSKEGA DELA ALI MIKROSKOPSKÉ SKICE

Kriteriji in zahteve pri izdelavi in ocenjevanju laboratorijskih poročil:

- Poročila laboratorijskih vaj dijaki oddajo najkasneje teden dni po opravljeni vaji, razen v primeru, ko učitelj določi drug termin, ali pa je dijak na dan oddaje poročil opravičeno odsoten od pouka.
- Dijak mora poročilo oddati tudi v primeru, če je bil v času izvedbe vaje odsoten od pouka. Temu ustrezno pri rezultatih pripiše opombo, da pri vaji ni bil prisoten, če so rezultati dotične vaje v obliki, ki je ni moč prikazati z domačim delom, npr. kromatogram, mikroskopske skice, ipd.
- Učitelj napove dijakom, na kaj bo pozoren pri pregledu poročila (npr. na interpretacijo rezultatov, na predstavitev rezultatov, na teoretične osnove vaje, ipd.). Dijak dobi povratno informacijo o svojem delu. Na koncu šolskega leta lahko dijak predloži poročila laboratorijskih del in učitelj mu po želji vpiše oceno v redovalnico. Če izdelek dosega kvaliteto za odlično oceno, lahko to oceno dijak uveljavi tudi že med šolskim letom.
- Dijak, ki ne izdelava laboratorijskega poročila do dogovorjenega roka, ga izdelava v šoli v času prostih ur (kot alternativni ukrep). Izdelavo poročila nadzira učiteljica biologije.

S kriteriji ocenjevanja in s kriteriji izdelave dobrega poročila laboratorijskega dela so dijaki seznanjeni v 1. letniku s posebno delavnico formativnega spremljanja. Priporočila za pisanje poročil so objavljena tudi v Predmetnem izpitnem katalogu za splošno maturo iz biologije.

Kriterij ocenjevanja mikroskopskih skic:

- Mikroskopska skica vsebuje vse zahtevane in vnaprej predstavljene elemente, je izdelana po splošnih navodilih mikroskopiranja in vsebuje vsaj tri objekte opazovanja. (**odlično**)
- Mikroskopska skica vsebuje skoraj vse zahtevane in vnaprej predstavljene elemente, je izdelana po splošnih navodilih mikroskopiranja in vsebuje vsaj tri objekte opazovanja. (**prav dobro**)
- Mikroskopska skica ne vsebuje vseh zahtevanih in vnaprej predstavljenih elementov, je večinoma izdelana po splošnih navodilih mikroskopiranja in vsebuje vsaj tri objekte opazovanja. (**dobro**)
- Mikroskopska skica ne vsebuje vseh zahtevanih in vnaprej predstavljenih elementov, je delno izdelana po splošnih navodilih mikroskopiranja in vsebuje vsaj tri objekte opazovanja. (**zadostno**)

KRITERIJI OCENJEVANJA PREDSTAVITVE IZBRANE VSEBINE

Dijak se mora pred predstavitvijo ali med pripravo vsaj enkrat konzultirati z učiteljico biologije.

Izbrana vsebina se navezuje na učni načrt (poglobljanje ali pa utrjevanje).

ODLIČNO

- Dijak vsebino predstavi tako, da pritegne zanimanje sošolcev.
- Predstavitve vsebuje ključne informacije v eni od oblik: power point-predstavitve, plakat, gradivo za sošolce (vprašanja, dopolnjevanke, kviz, križanka, miselni vzorec,...)
- Izraža se razumljivo in tekoče.
- Pojme, ki jih uporablja, razume in jih zna uporabiti tudi na novem primeru (vprašanja učitelja in sošolcev po predstavitvi).
- Pri predstavitvi uporablja napisan tekst samo občasno.
- Uspešno odgovarja na zastavljena vprašanja sošolcev in/ali učitelja.

PRAV DOBRO

- Dijak vsebino predstavi tako, da precej pritegne zanimanje sošolcev.
- Predstavitve vsebuje ključne informacije v eni od oblik: power point-predstavitve, plakat, gradivo za sošolce (vprašanja, dopolnjevanke, kviz, križanka, miselni vzorec,...)
- Izraža se razumljivo in dokaj tekoče.
- Pojme, ki jih uporablja, razume in zna uporabiti tudi na novem primeru.
- Pri predstavitvi pogosteje uporablja napisan tekst.
- Na zastavljena vprašanja precej uspešno odgovarja.

DOBRO

- Dijak vsebino predstavi na plakatu ali prosojnicah.
- Pri predstavitvi si pomaga z zapiski.
- Občasno uporabi pojem, ki pa ga ne razume.
- Na vprašanja ne zna popolnoma samostojno odgovoriti, občasno ponavlja že povedano, pomaga si z zapiski.

ZADOSTNO

- Dijak ima referat zapisan v obliki besedila, ki ga večinoma bere pred ostalimi dijaki.
- Vsebina je ustrezna, vendar zaradi načina predstavitve ne pritegne pozornosti poslušalcev.
- Pojmov, ki jih uporablja, večinoma ne razume.
- Na vprašanja odgovarja pomanjkljivo, ob tem išče odgovore v svojem besedilu.

MINIMALNI STANDARDI ZNANJA:

Dijak mora kot minimalni standard izkazati znanje na treh kompetenčnih področjih:

- strokovno znanje,
- raziskovanje,
- komuniciranje.

Strokovno znanje izkaže s sposobnostjo za reproduciranje strokovnih pojmov, za ponovno uporabo metod in spretnosti. Pokazati mora razumevanje temeljnih bioloških konceptov in jih razložiti na osnovi znanih primerov. Reproducirano strokovno znanje mora torej povezati z biološkimi koncepti.

Dijak mora izvesti poskus oz. raziskavo na osnovi navodil, o tem pa mora znati napisati strokovno ustrezno poročilo. Za izvedbo poskusa mora znati uporabiti ustrezne metode dela. Zna opazovati in primerjati na osnovi postavitve ustreznih kriterijev.

Dijak poroča drugim o lastnih spoznanjih in rezultatih dela, pri tem uporablja strokovni jezik, zna urediti in izmenjati strokovne informacije. Dijak mora biti tudi sposoben ekstrahirati informacije iz lažje razumljivih besedil, shem, grafov in drugih virov informacij.

Datum: 20. 8. 2023

Učiteljica biologije:

Zorica Potisk, prof.